

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Oponentský posudek na habilitační práci

RNDr. Pavlína Kušnierové, Ph.D. - Ústav laboratorní diagnostiky FN Ostrava a LF OU
pro obor: Lékařská chemie a biochemie.

Předložená práce je prezentována jako komentovaný soubor publikovaných prací, jejichž přetisk tvoří významnou část práce. To dokládá bohatou publikační činnost autorky, ať již jako první autorky nebo spoluautorky odborných prací. Všechny práce jsou věnovány problematice laboratorní diagnostiky roztroušené sklerózy.

V obecné teoretické části jsou citované základní literární údaje, týkající se problematiky diagnostiky roztroušené sklerózy. Celý text je psán srozumitelně a je vhodně doplňován obrázky, fotografiemi preparátů i přehlednými tabulkami, které jsou logicky a systematicky číslovány a řazeny v textu za sebou.

Za zásadní je možné považovat část, která se zabývá laboratorními markery roztroušené sklerózy. Zde jsou podrobně popsány jednotlivé používané markery a jejich využití a je možné velmi dobře odhadnout i míru vlastní zkušenosti autorky s těmito metodami a jejich principy. To je ostatně doloženo i publikacemi, které jsou v práci uvedeny.

Roztroušená skleróza (RS) je chronické zánětlivé a demyelinizační onemocnění centrální nervové soustavy s podílem autoimunitních i neurodegenerativních dějů v patogenezi, které je v dnešní době nevyléčitelné. Možným prostředkem, který může přispět k včasné diagnostice, sledování průběhu onemocnění a zlepšení její terapie, je výzkum na úrovni laboratorních biomarkerů. Mozkomíšni mok jako tekutina bezprostředně související s tkáněmi CNS poskytuje nejvěrohodnější zdroj laboratorních informací o typu zánětlivé odpovědi, aktivitě zánětlivého procesu i míře tkáňového poškození. Současná laboratorní diagnostika RS je založena na detekci oligoklonálních IgG pásů. V posledních letech se objevují první praktické

výstupy naznačující možnost individualizované léčby s využitím laboratorních markerů predikujících průběh onemocnění roztroušenou sklerózou.

V jednotlivých kapitolách jsou popsány výsledky studií věnovaných intrathekální protilátkové odpovědi u pacientů s RS pomocí kvantitativních výpočtových vztahů pro intrathekální tvorbu IgG, IgM, IgA a FLC a detekci oligoklonálních IgG, IgM a FLC pásů.

Další část je věnována biomarkerům neurodegenerativního, resp. tkáňového poškození CNS. Lehké a těžké řetězce neurofilament představují biomarker poškození axonů CNS různé etiologie, celkový tau protein je posuzován jako marker neuronálního poškození a CHI3L1 jako slibný, ale etiologicky nespecifický marker RS.

Do habilitační práce byly zahrnuty i práce týkající se detekce monoklonálních imunoglobulinů, neboť i v rámci likvorové diagnostiky se s jejich nálezem lze setkat.

Tato práce přispívá k rozšíření a utřídění poznatků o laboratorních metodách využívaných v diagnostice roztroušené sklerózy, k určení či upřesnění prognózy onemocnění a současně k monitorování léčebné odpovědi.

ZÁVĚR

Předložená práce obohacuje výzkumnou i klinickou praxi v oboru diagnostiky roztroušené sklerózy a stanovení odpovídajících laboratorních markerů v mozkomíšním moku.

Doporučuji práci přijmout v předložené formě a na jejím základě udělit titul docent pro obor Lékařská chemie a biochemie.

Doc. Ing. Drahomíra Springer, Ph.D.

ÚLBDL VFN Praha a 1. LF UK

Praha 15.8.2021